

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI, POSWIĘCONY SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

Redakcja i Administracja: CZĘSTOCHOWA, ul. ALAMA Nr. 2a. — TELEFON Nr. 56.
Redaktor lub jego zastępca przynajmniej raz w tygodniu w niedzielę i w święta: ul. św. Józefa 10.
Cena pojedynczego egzemplarza kop. 5.

AKC. TOW. HANDL.-PRZEMYSŁ.

Ł. J. BORKOWSKI

poleca ze SKŁADÓW w miejscu:

ZELAZO—WYROBY ZELAZNE—OLEJE I SMARY—CYNA, OŁÓW, ANTYMON BLACHY BIAŁE i CYNKOWE — DRUT MOSIĘZNY I BLACHY MOSIĘZNE — NITY MIEDZIANE — STAL AMERYKAŃSKA i PILNIKI e. t. c.

ul. Piotrowska № 2,—Telefon № 70.

TEATR „ODEON”

Program od Soboty 31 do piątku 6 Listopada 1914 roku.

NA POLU BITWY

Dramat z wojen amerykańskich.

Zona oberzysty (dramat)
Wyrób szyn (naukowy)
Zaczarowany dom (fantasyjny)
Strach ma wielkie oczy (komedia)

Spory sąsiedzkie (obrazek wiejski)
Historja pary spodni (k. om.)
Dzień wyprawy (komiczny)
Ul tajemniczy (balet w kolorach) i inne.

Ceny miejsc: zniżone 25, 20 i 10 kop. Dzieci 15, 10 i 5 kop. Początek przedstawienia o godzinie 5-jej, koniec o 9-jej wieczór.

MŁODOŚCI

Moje dziecko jest delikatną, czystą, i rumianą, młodością wyglądu i aksamielnej skóry. Wszystko to osiągnąć można, używając prawdziwego
Mydła „KONIK”
Kremu „KONIK”
Pudru „KONIK”

Dzieci dla dzieci.

Czytać serca są więcej podatne do wszelkich szlachetnych odruchów — od serc dziecięcych? W uczuciach swych są one — bezpośrednio i prostoliniowo. Nie skłania ich żadna stronniczość ani ostrożność w szafowaniu uczuciami, te dwie cechy miłosierdzia, nabyte w walce o byt przez ludzi dojrzalszych. Dojrzałych oczywicie wielkim nie sercem. Pod tym względem właśnie dojrzalsze są serca dziecięce, skóre do dobrych użytków bez rozumowania i namysłu Dzieci to dają niemal jedynie zachowują o we cnoty ewangeliczne, do których nam daleko. Głodnego nakarmić. Spragnionego napić, nagiego przyodziać — są to rozkazy absolutne, w których niema pytania: czy nagi ubóstwa nie udaje; czy głodny dątku nie przepije; dlaczego spragniony nie i dzie pracować. Rady ewangeliczne o to nie pytały, jak nie pyta właśnie o to dzieci, otwierając skarbonkę swego serca na słońca przed głodnym, spragnionym i nagim.
Jeżeli nie wszystkie dzieci mają w sobie tę kryształową bezpośredniość uczuć, to dzieje się to za sprawą najczęściej rodziców i wychowawców, którzy je paczą, odzierają z zawczasu ze szlachetnej iluzji, jaka się prawdą i wiarą w prawdę na świecie — nazywa. Rodzice-to, nie oczekają, aż samo życie ze ziud tych to h dzieci wytrzeźwi, najstarszanniej karocują z ser-

DOKTOR PAWEŁ BRONIAŃTOWSKI
Częstochowa, Nowy Rynek 34. Telefon 34
Choroby wewnętrzne, choroby płuc, weneryczne i choroby skórne. Przyjmuje od 9-12 rano i od 4-8 popoł. Pniedzi od 2-4 wieczorem. Siostrę wdrożynę wstrzykiwanie SALWARSAN (NATA 006 1914) — badania krwi w szpitalu.

dziecięcych najszlachetniejsze odruchy, stosując rozsądną maksymę: „namyśl się, zanim co zrobisz” najpierwej do czynów miłosierdzia. Jeżeli nie robią tego sławami, to postępują gorzej jeszcze, bowiem dają działwie przykład swem własnemu postępowaniem. A dziecko bacznie obserwuje i naśladuje!
Są też nieliczne wypadki, że wychowawcy nie przeciwdziałali bezpośrednio szlachetnych porwywów dzieci, — ale wypadki, żeby je pobudzić, są już rzadkością wyjątkowa. A jednak w znaczeniu wychowawczym ma to wagę doniosłą, bowiem trzeźwości i krytycyzmu pod względem „robienia dobrze” uczy — powtarzamy samo życie dostatecznie.
Dlatego niemożna pominąć milczeniem faktu, zasługującego na jaknajszersze naśladowanie, faktu z dni o statnich. Oto p. Władysław Gerst, nauczyciel ludowy ze wsi Maluszy Wielkie w gm. Wancerzów wpłynął na dzieci w swojej szkole tak, że złożyły one ze swych oszczędności, dając co kto mógł, poważną, jak na szkołę sumę rb. 4,7 z przrznaczeniem jej dla najbardziej potrzebujących dzieci szkolę początkowych na książki i kasety. Tem droższa jest to ofiara, że składa się z kwot najdrobniejszych, bez pociągając od ledwie kopiejki. Na całą sumę złożyło się 66 dzieci z ogólnej liczby 70 i parę, a te dzieci, które nic nie dały, z żalem mówili o tem, że ich własne ubóstwo przyjąć z pomocą innym nie pozwala.
Nadto są to dzieci włościańskie, a wiadomo, że nasz włościanin nie jest skory do ofiar pieniężnych. Fakt więc taki pod względem wychowawczym ma znaczenie podwójne, bo popierwsze budzi i rozwija w dzieciach uczucie miłości bliźniego od początku powtórnie w zakrzepłych sercach ich rodziców również niemi iskry, które, jeśli nie rozgorzeją w płomień onet ewangelicznych, to jednak nie będą już mroziliły trzeźwością serdecznych odruchów młodego pokolenia.

Fr. Gałicki.

Znana ze swego nader do daciego wpływu wychowawczego zostanie otwarta szkoła frelbowska
pani **Maryi Żeliszewskiej-Kacze** rowskiej
Obiecując sobie pod uczuciach sympaty rodziów jak dzieci, że opóźnienie z powodów od niej niezależnych nie wpłynie na zapisy dzieci. Przyjmuje zapisy z powodu urażenia i odwołania systemem belgijskim szkoły. Mieszkanie Teatralne 6 od 10-12 pod adr. pani Grudzińskiej.
3155-3

Chwila obecna.

Z Głównej Komendy.
Z Głównej Komendy Armji Niemieckiej otrzymałmy z poleceniem zamieszczenia następujący komunikat:
Mężność rosyjska.
Wczoraj (niedziela) przednia straż i korpusu syb. miała za zadanie zdo być pod Tomaszowem most, przygotowany do wysadzenia a bronią ogniem. Radziła sobie w ten sposób, że pędziła przed sobą, w tym celu zebrała ludność cywilną, aby krycia ich ciałami osiągnęła dojsć do mostu

Komunikaty.

Armia niemiecka po wyparciu Belgów zajęła Byschote.
Ataki pod Ypern prowadzone są skutecznie.
St. Vodka, Hallebeke i Wandobek zostały zdobyte szturmem.
Dalej, na południe, zyskaliśmy również podstawę.
Na południe od Soissons nieprzyjaciele zostali zatakowani i wypędzeni z wielu oszańcowanych stanowisk.
Po południu zostały wzięte szturmem Vailly i nieprzyjacieli odrzucono z ciężkimi stratami za rzekę Aisne, przyczem wzięto do niewoli 1000 jeńców i zdobyto 2 karabiny maszynowe.
W lesie Argonskim, jak również na zachód od Verdun i na północ od Toul nie udaly się powtórne ataki wojsk nieprzyjacielskich, powodując ciężkie straty francuzów.

Z głównej kwatery otrzymało biuro Wolffa telegram następujący:
Operacje w Belgji zostały utrudnione przez powódz, spowodowaną zaburzeniem sluz na kanale Yzero — Ypern pod Nieuport.
Pod Ypern wojska niemieckie krazą dalej naprzód. Wzięto do niewoli najmniej 600 jeńców i zdobyto kilka dział angielskich.
Na zachód od Lille walczące wojska ruszyły naprzód.
Rosyjscy jeńców, wziętych pod Vailly, wzrosła do 1500. W okolicy Verdun i Toul zasły tylko nieliczne potyczki.

Walka nad Sanem.

Z Krakowa donoszą, że roslanie zostały zmuszeni cofnąć się za San. Leżański jest wolny. Wojska austriackie po oswobodzeniu Leżańska zwróciły się o 20 kilometrów na zachód.

Wojna Rosji z Turcją.

Z Rzymu telegrafują: Turcja rozpoczęła kroki nieprzyjacielskie przeciw Rosji.
Rząd rosyjski przeto zawezwał ambasadora i konsułów swoich do powrotu.
Obywatelami rosyjskimi opiekować się będzie ambasador włoski.
Rosja wobec tureckich obywateli zajmie to samo stanowisko, co Turcja wobec obywateli rosyjskich.
Równocześnie z ambasadorem rosyjskim także ambasadorzy francuski i angielski opuścili Konstantynopol.

Turcy zombardowali Sebastopol i Odese.

„Berliner Tageblatt” donosi: Flota turecka zbombardowała skutecznie Sebastopol.
W porcie w Noworosyjsku wzniecono bombami pożar; 60 rezerwoarów z naftą zapaliło się, 14 okrętów transportowych zatopiono, śpięcherze ze zbożem i stację telegrafu bez drutu zniszczono.
Flota turecka zbombardowała Odese, zatopila tamże jeden krążownik, a inny uszkodziła znacznie; zapewne i ten zatonał. Uszkodzono nadto pięć innych okrętów transportowych. I w Odessie zapaliło się 5 rezerwoarów naftowych.

Komunikat angielski.

Biurow telegraficzne londyńskie „Lloyda” rozesała następujący komunikat:
Nieznane torpedowce przedsięwzięły w Odessie napad i zatopily dopływający do portu torpedowce „Donic” Część załogi utonąła.
Trzy rosyjskie i jeden francuski okręt równocześnie były ostrzelwane i uszkodzone.
Dwuch ludzi z załogi zostało zabitych. Kilku żeglarzy, którzy chcieli ratować rannych zostało rannych lub zabitych.
Następnie były ostrzelwane przedmiścia w pobliżu rafinerji nafty; w tej części miasta nie jednak nie zostało uszkodzone.
Namiast cukrownia została zdemolowana. Kilka osób cywilnych zostało zranionych i zabitych.

Druskieniki.

Sosnowiecka „Iskra” donosi o dożrełym zniszczeniu miejscowości kuracyjnej — Druskieniki, które dziś przedzattawiają jeno gruzy.
Dom zdrojowy jest w trzech piątach zburzony, na ulicach: Aptekarskiej, Bazarej i Bulwarnej nie pozostało ani jednego całego domu. Na miejscach wspaniałych willi, ostero i pigociopiętrowych domów leżą gruzy cegły, polamane belki i kawałki marmuru. W pięknej „Villa-Radium” cały front opała, a w budynku połowe drugiego piętra zerwał podcię z przelotnej strony chodnika leżą gruzy kamieni na przestrzeni całej ulicy.

